

Gælds- og Investeringsstrategi 2012

Forelæggelsesnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

1. behandling

Vi har alle her i Inatsisartut store ambitioner på vores lands vegne. Alle ønsker vi, at skabe fremgang, og derfor har vi mange gode idéer til, hvad vi skal bruge vores penge på. Og hver og en af disse idéer kan være gode. Men vi har ikke råd til alt. Vi er derfor nødt til at prioritere.

Denne prioritering skal ske på baggrund af et grundigt forarbejde, så vi sikrer, at de investeringer vi prioriterer, hjælper os med at sikre velfærdssamfundet og en holdbar økonomi også for næste generation.

Når Naalakkersuisut i dag fremlægger en gælds- og investeringsstrategi er det fordi vi med troværdige rammer for den offentlige gæld, skaber grundlaget for en stabil udvikling, hvor omverdenen har tiltro til, at Grønland er et stabilt, sikkert og rentabelt land at investere i.

Det er første gang, der fremlægges en strategi, der sammenholder alle offentlige anlægsinvesteringer. Det gælder både i selvstyret, i kommunerne og i de selvstyrejede selskaber.

Med denne strategi bliver det muligt at få alle til at trække i samme retning. Kun ved en fælles indsats er det muligt, at skabe de forbedringer der er nødvendige. Det er nødvendigt med ændringer, hvis vi skal gøre noget for at mindske uligheden i samfundet og undgå et finanspolitisk holdbarhedsproblem. Den strategi der fremlægges i dag, er en af grundstenene for de kommende reformer, der skal skabe en bæredygtig udvikling, både for den enkelte og for samfundet i sin helhed. Denne strategi fokuserer på de offentlige investeringer og har tre overordnede formål.

Som det første ønsker Naalakkersuisut at skabe rammerne for den samlede offentlige gældsoptagelse. Det skal sikre, at vi, også i dårlige tider, kan betale vores lån tilbage uden at skære i vores velfærdsydelse. I lyset af den internationale udvikling, er det Naalakkersuisuts ønske, at sikre Grønland mod at havne i den situation, hvor det ikke er de folkevalgte politikere der beslutter de offentlige budgetter.

De fremlagte gældsprincipper skal samtidig sikre, at der er gennemsigtighed i udviklingen i den samlede offentlige gæld. Det vil ske ved at lave en årlig opgørelse i Politisk-Økonomisk Beretning, som inkluderer kommunerne og de største selvstyrejede selskaber. Offentlige investeringers effekt på den samlede gæld er nødvendig at følge, men det er tilsvarende vigtigt, at de offentlige investeringer bidrager til at skabe resultater og til at trække samfundet i den samme retning.

I strategien er der fremlagt 4 nødvendige prioriteringskriterier, som alle projekter skal vurderes efter: Hvert projekt skal ledsages af en økonomisk plan, der viser, at samfundet generelt får en positiv gevinst af at foretage investeringen, og at investeringen gør det

billigere, at levere velfærd til borgerne på længere sigt. Naalakkersuisut ønsker også, at skabe et samfund, der er socialt- og miljømæssigt bæredygtigt. Derfor skal offentlige investeringer også vurderes efter disse kriterier. Som et særskilt punkt fremhæves det i strategien, at alle nye investeringer skal vedligeholdes og renoveres løbende. Hvis vi i tide havde afsat midler til renovering og vedligeholdelse, ville det ikke være nødvendigt at sanere så mange boliger som vi gør i dag.

Strategien indeholder også et forslag til en national anlægsplan, som Finansudvalget har efterspurgt i sin seneste betænkning. Anlægsplanen tager sit udgangspunkt i at Naalakkersuisut vil intensivere indsatsen på uddannelsesområdet. Både for den enkelte og for samfundet er bedre uddannelse en af nøglerne til en positiv udvikling. Derfor vil Naalakkersuisut sætte effektivt ind på dette område. Boliger er et andet område, som vi prioriterer højt. Mobilitetsundersøgelsen fra 2010 viste, at befolkningen er villige til at flytte derhen, hvor arbejdet er. Naalakkersuisut ønsker at fjerne de flaskehalse, der er på boligområdet. En god bolig er udgangspunktet for alle familier, og en god bolig er en forudsætning for, at vi har mulighed for at flytte vores familie til regioner med flere jobs og bedre muligheder for uddannelse. Disse udgifter skal finansieres gennem en målrettet prioritering af de løbende udgifter på finansloven.

Transportkommissionen fremlagde i 2011 sin betænkning. Med denne strategi tager Naalakkersuisut det næste skridt og udvælger prioriteringen for de projekter, der skal arbejdes videre med.

Med den fremlagte strategi, fremlægger Naalakkersuisut den første samlede plan for de offentlige investeringer. Det er vigtige beslutninger for vores samfund, og dette er også et oplæg til debat i Inatsisartut. Med denne strategi i hånden skaber vi rammerne for, at samfundet udvikler sig i en positiv retning med økonomisk holdbarhed.